

นักเรียน - ครู ในสายธารของความเปลี่ยนแปลง

□ แก้วใส

ไม่มีสิ่งใดในโลกนี้ที่จะอยู่นิ่ง เมื่อไม่อยู่นิ่ง
ก็ต้องเปลี่ยนแปลง

โต๊ะเก้าอี้ที่วางอยู่เฉย ๆ นั้น ดูคล้ายกับว่าไม่
เปลี่ยนแปลง แต่สารเคมีภายในเนื้อไม้เปลี่ยนแปลง
ตลอดเวลา ถ้าตั้งไว้นาน ๆ ความเปลี่ยนแปลงก็จะ
ปรากฏชัด คือ การผุพัง

จักรวาลนี้มีการเปลี่ยนแปลงทุกวินาที

โลกก็เปลี่ยนแปลงทุกวินาที อะไร ๆ ก็เปลี่ยน
แปลงทุกวินาที

ถ้าเราดูกระจกภายในวันสองวัน เราจะไม่เห็นว่
เราเปลี่ยนแปลง แต่ถ้าเว้นไว้สัก 10 ปี ไปดูกระจกครั้ง
หนึ่ง จะเห็นใบหน้าย่น มีริ้วรอย

ความเปลี่ยนแปลงปรากฏชัดขึ้น

เมื่อทุกสิ่งทุกอย่างเปลี่ยนแปลงไม่หยุดยั้ง มนุษย์
ทุกคนที่อยู่ในสายธารนี้จะหยุดยั้งได้อย่างไร

ย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามกาล เปลี่ยนแปลงของ
สายธารแห่งความเปลี่ยนแปลง

พ่อแม่มีลูกก็จะอบรมลูก ให้อยู่ในโอวาท ว่านอน
สอนง่าย ลูกคนโตทำได้ก็ชมเชยว่าเรียบร้อยดี เป็นลูก
ที่ตรงกับ "ภาพในอุดมคติ ที่พ่อแม่คิดไว้"

ครอบครัวใดโดยทุกคนก็คิดเช่นนั้น สิ่งนี้จึงเป็นลักษณะ

หนึ่งของคนไทย

เราเรียกว่า "วัฒนธรรม"

ถ้าคิดเช่นนั้นเพียงบางกลุ่มบางเหล่าก็เรียกว่า "วัฒน-
ธรรมประจำถิ่น" ถ้าคิดทั้งชาติก็เรียกว่า "วัฒน-
ธรรมประจำชาติ"

เด็กไทยจึงเป็นเด็กที่คล้ายกับผลิตมาจาก "แม่"
อันเดียวกัน

พ่อแม่ก็ทำเช่นนั้น ครูก็ทำเช่นนั้น คนที่เด็กคบค้า
ด้วยก็เห็นด้วยเช่นนั้น

ความคิดเช่นนั้นเรียกว่า "อุดมคติ" เป็นเด็กใน
อุดมคติที่คนไทยทั่วไปนิยมवादไว้

เพราะปกครองง่ายดี

ไม่ต้องใช้วิชาความรู้ทางจิตวิทยาใดๆ ก็ปกครองได้
โดยวิธีใช้ไม้เรียว

หรือโดยวิธีใช้คำประณามว่า "ลูกนอกคอก"
"เด็กเนรคุณ" หรือ "ลูกอกตัญญู"

อาวรณ์พ่อแม่สร้างชนไว้ปราบเด็ก ให้อยู่ในโอวาท
อยู่ในกรอบ

เพื่อกัดหัวหน้าหนา

เด็กไทยทั่วไปซึ่งเรียบร้อย อยู่ในโอวาท ไม่กล้า
ซักถาม ไม่กล้าโต้แย้งแสดงความเห็น เพราะถ้าโต้แย้ง

แล้วก็จะถูกประณามด้วยอาวุธอันน่ากลัวนั้น

หงอยเหงาซึมเซา

ความรู้สึกเช่นนี้จะมีเข้มข้นมากในช่วงที่เรียนอยู่ใน
ระดับ ป. 4 ลงไป

แต่ครั้นเรียนถึง ป. 7 ก็ค่อยๆ วิชาวิทยาศาสตร์เพิ่ม
ขึ้น

จึงทำให้มีเหตุผลขึ้น

จึงชอบชกแย่ง โต้เถียง ครูห้ามปรามก็ไม่ค่อย
เชื่อฟัง

ครั้นไปถึง มศ. ต้น มศ. ปลาย ก็ยังชอบชกตาม
โต้แย้ง ถ้าหากตนเองเห็นว่าถูก

พ่อแม่หรือครูจะนำอาวุธอันแสนจะน่ากลัว คือ "เด็ก
นอกคอก" "เด็กเนรคุณ" มาใช้ เด็กไม่สนใจแล้ว

ความคิดของคนแก่ กับคนหนุ่มจึงชกแย้งกัน และ
ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น

จนทำให้เกิดคำพูดที่ว่า "คนสมัยใหม่ และคน
สมัยโบราณ หรือพวกอนุรักษนิยม อะไรทำนองนั้น"

นี่คือความเปลี่ยนแปลง

เราจะหนีไม่พ้น เพราะเราอยู่ในสายธารของความ
เปลี่ยนแปลง

มีผู้วิจัยพบว่า ความเปลี่ยนแปลงเช่นนี้เกิดขึ้นอย่าง
อ่อนๆ ตั้งแต่ขณะที่เด็กเรียนในชั้นมัธยมต้นและทวีความ
รุนแรงขึ้นเมื่อเรียนในชั้น มศ. ปลาย และมหาวิทยาลัย

เมื่อก่อนเราควบคุมได้ เพราะเด็กในวัยเรียนของ
เรายังน้อย คนแก่มากกว่า แต่เวลานี้คนที่เข้เป็นพ่อคนแม่คน
กลายเป็นคนสมัยใหม่ไปหมดแล้ว

คนแก่ๆ ก็ค่อยๆ ไปทีละคนสองคน

จึงทำให้เด็กมากกว่าคนแก่ ลากคนแก่ได้สำเร็จ
ถึงที่เห็นอยู่ทุกวันนี้

คนแก่ที่ตามไม่ทัน ก็คือโยคีพายชกหัวตัวเอง่วน
วาย

คราวนี้มาถึงหน้าที่ของผู้ที่เกิดก่อน

คือพวกครูบาอาจารย์เรานี้แหละ เราจะทำอย่างไร
กันดี

สิ่งที่เราหลีกเลี่ยงไม่ได้ก็คือ ธรรมชาติของความ
เปลี่ยนแปลง

แต่เราจะทำอย่างไร จึงจะให้การเปลี่ยนแปลงนั้น
ไม่เกิดอันตรายต่อกรรวมกลุ่มของเรา คือตัวชาติเรายัง
คงมี "เอกลักษณ์" ที่เป็น "ไทย" เอาไว้บ้าง

เรามีเครื่องวัดใหม่ว่า เราควรวัวผสมสั้นหรือวัวผสม
ยาวจึงจะดี

คนดีคือคนเช่นไร ?

คนดีคือคนที่วัวผสมสั้นหรือ ?

และคนวัวผสมยาวแล้วทุกคนหรือ ?

เราจะนั่งจ้องดูความเปลี่ยนแปลงนี้ต่อไปว่าจะหยุด
ลงตรงไหน หรือว่าเราจะขวางกัน

ถ้าจะปล่อยๆ เพื่ออะไร จะทำให้เด็กเลวทั้งชาติใหม่
ถ้าขวางกันขวางกันทำไม เพื่อให้เด็กเป็นคนไทย
หรือ

ถ้าเช่นนั้น คนไทยคืออะไร คนจีนที่พูดภาษา
อเมริกัน เขาจะกลายเป็นฝรั่งหรือ จมกของเขาจะโต
ขึ้นหรือ ตาของเขาจะเป็นสองชั้นไปหรือ

เราเคยสอนให้ลูกไหว้คน

เราเคยสอนให้เด็กกำนับครูเมื่อเด็กผ่านหน้าครู
การทำเช่นนี้ ได้ผลมาก ถ้าเด็กรักพ่อแม่ เด็กรักครู
เด็กบูชาครู ไม่เกลียดครู

(โปรดอ่านต่อหน้า 80)